

A „KELET” és a „SPORT”
előfizetési díja együtt:

vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	16 fr.
Félévre	8
Negyedévre	4
Egy óra helyben	1 frt 50 kr

Egyes szám ára 7 kr.

megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepekét követő napok kivételével a „Sport” minden vasárnap.

Szerkesztői szállás:

Főter 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények ezimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyból és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezmény is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stübchenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint és Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Köpcke Publicistische Bureau Budapestben: Haasensteint és Vogler, hirdetés közv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szarvutatór 5. sz.
Nyitólér: csak akkor garmond sora után 25 kr. ártékend.

Kiadóhivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Állapotaink.

Korántsem szükséges pessimistáknak lennünk, hogy nehéz aggodalmaink támadjanak azon jelenségek felett, melyeket közéletünk a kül és belviszonyok nyomása alatt felmutat.

E viszonyok valóban rendkívüliek, de meg vannak rendkívüli következményeik is.

1867-ben új élet tere nyílt meg a monarchia népeinek számára, felelősséget élet-erővel és ifjú kedvvel fogtak a munkához és bármint állítsanak, azok, a kik végel-keseredésükben még az alkotmány jótéteményeit is kétségbe akarják vonni, meghamisítatlan számadatok, az ipar-kereskedelem megélénkülésének és az általános vagyonsodásnak világi adatai bizonyítják, hogy az 1867-iki kiegyezés a monarchia mindkét felében új életre költötte az elszábadt tagokat. Alig kezdődött meg az élénkebb forgalom, egy hirtelen kiütött európai közgazdasági válság összezilálta kilátásainkat, hirtelen meg-bukott a szilárdnak vélt hitel, a gazda szép reményeit elperzselt a fagy és egyéb kiszámíthatatlan csapás; a kereskedőknek megapadtak vevői, az iparosnak dolgoztatói, a gazdának üresen maradtak magtárjai és mindezek mellett az állami nagy gépezet nem tudhatta előbbi virágzó állapotainkhoz arányosítva megalkotott szervezetét szorult viszonyainkhoz alakítani át és bekövetkezett a deficitek s vele a nagy adók kora. A közgazdasági válság azóta egy cseppet sem szűnt, uralkodik Európaszerte, mi meglehet a többi államoknál jobban érezzük talán azért is, mivel adóink csaknem olyan mértékben növekedtek, mint a milyen mértékben jövedelmi forrásaink apadtak. És bár statisztikai adatok bizonyítják, hogy adóink még most sem olyan rendkívül nagy, mint sokan el szeretnék hitetni a néppel és magukkal*) de maga az egyszerű tapasztalat, hogy terheink növekedtek, kellemtelenül hatott az összes lakosságra.

Nem volt egyébre aztán szükségünk, minthogy éppen gazdasági téreneg nálunk hatalmasabb ellenséggel harczba keveredjünk, hogy éppen most kísértünk meg felszabadítani magunkat a gazdasági tekintetben évszázadok óta reánk roskadozott osztrák bilincsekkel. Megkezdenni a harcot pusztá kézzel, mint a székelly góbé Rákóczy táborában, ki a vezér által kérdezettvén, hogy hol a fegyvere, azt felelte rá: „az ellenségnek, majd elveszem tőle.” európai krízisben roskadozva a nyakunkba szakadt államadósságok terhe alatt

*) Magyarországon 12 frt adó esik átlag egy emberre, Ausztriában 16 frt, Angliában 28 frt, Franciaországban ennél is sokkal több.

megindulni egy létező hatalmas bank és háta megett levő gazdag birodalom legyőzésére s pénzének velünk való megosztására; bizony nem közönséges feladat. Hisszük, nem egy jó magyar felháborodott a kedves „N. Freie Presse” azon figyelmeztetésének olvasásakor, hogy a mióta a világ fenn áll, mindig a gyengébb engedett az erősebbnek, engedjen tehát Magyarországot is. Ha azonban bosszúságunkban kitomboltuk magunkat és higgadtan megfontoljuk a dolgot, a végén is el kell ismernünk, hogy bizony igazat mondott. Magyarországot nem áll ott, hogy Ausztriával a gazdasági téren sikerrel megküzdhessen.

Mindezt betetőzik aztán egy végzetes háborúnak kilátásai, midőn még az iránt sem vagyunk bizonyosak, ha nehány hét múlva nem kell-e életünket és vagyonunkat vetnünk kockákra.

Ilyenek a mi állapotaink. Elég szomorító, de mi még szomorítóbbaknak tartjuk közéletünk azon jelenségeit, melyeknek ez aggasztó állapot szülő anyja. Minden nemzet addig él, a meddig nemaga élni akar, ha azonban fenállásunk alapfeltételeit magunk semmisítjük meg, a küllelenség nélkül is magunkban elpusztulunk.

És minő eszméjéről és kedélyhangulat, mely az országban egy nagy háború küszöbén uralkodik. Soha ilyen lethargia, ilyen lehangoltság és ilyen oriaszi csapata azoknak a hollóknak, melyek tökélet faragnak az ország nyomorából, fegyvert gyártanak saját gyengeségünk, hogy felkorbácsolva a nemzetben mindenütt uralkodó elégtelenséget, saját kormányra ellen lázítsák a népet, hogy egy ját kezeivel fojtogassa magát. Sárba rántani állami institutókat, izgatni az állami kötelességek ellen, tehetetlenül félrevonulni a nagy kérdések megoldása elől és lelketlenül rágalmazni és ócsárolni az osztrák tőkepénz zsarnokságát azokat, kik népszerűségük kockázatásával mindent elkövetnek az ország felszabadítására.

Az egekre miféle munka ez? Hová akarják ezen az úton vinni a nemzetet? Kiirtani a népből önbizalmát, összetiporni az alapokat, melyen a magyarnak egyáltalán alkotmánya és kormány létezik, felköltetni a nemzetben az eddigi kormányok ellen benne élő ősi gyűlöletet, összetiporítani, tehetetlenné tenni nemaga által magát, hogy meggyilkolva a nemzetben a még benne élő életszíkát, elkövetkezhessék a csendnek és rendnek régi uralma, — ezt akarják-e ezek az elemek?

Am folytassák az örült munkát, mert harmadik tudniillik Ausztria büne miatt sa-

Sing-Hai csak a roppant útésre emlékszik némileg, melytől rögtön elalult.

Szerencséjére az adott jelle társai fölhaták s vállába csimpaszkodva a szörnyet is.

E szörnynek csaknem mindegyik karjába találtak zsákmányt, egyikben egy osztrigát, midőn ez utóbbit fölnyitották kellek benne egy olyan ritka szépségű s nagyságu fekete gyöngyöt, mint a milyet már 80 év óta nem hoztak napvilágra.

Sing-Hai a fekete gyöngyért 120,000 francot kapott.

Megis örömele ily kaland után, melytől ő maga — ki oly szántalanszor kutatógatót már a tenger fenekén — annyira megborzadt, hogy mint ő mondja a világ minden kincseért sem hagyná magát még egyszer abba a szörnyű alvilágba bocsájtani.

De nincs is neki már erre szüksége! Sing-Hai rövid idő alatt annyira megcivílizálódott, hogy az egykori gyöngyhálaszt nem ismerné föl benne senkisé, a párisi élet is annyira meglejt neki hogy nem akar többé innen elmenni.

E napokban halt meg itt egy Dubose nevű férfi, ki 1809 óta kenyérrel azzal kereszte hogy modellelül szolgált az itteni festőknek.

Egy ülésért 2—5 francot fizettek neki s ily módon naponta 10—12 francot keresett.

A kik nem fáradtak még festők műtermeibe s nem lehettek tanui az ily modelle kenyérkeresésnek azt hihetik, hogy ez a legkönnyebb kereset mód a világon.

De gondolják meg csak, órák hosszát ugyanazon — sokszor igen kényelmetlen — positu-

mindez könnyen bekövetkezik, de félünk rajta, nagyon elsoványodik amaz időre a koney, mely bérelt munkájuk jutalmánul rájuk vár.

Justus.

— Berlinből hiteles forrásból írják, hogy az ottani illetékes körökben igen valószínűnek tartják a német kormány és a szentszék közötti feszült viszony legközelebbi megváltozását.

Az utóbbi választások eredménye és a mindig terjedő socialista mozgalom, aggodalmat támasztottak azon államférfiuban, ki Németország sorsát intézi.

Bismarck herceg, hogy elhárítsa a jelzett körülményekből származható veszélyeket, már nem idegenkednek annyira egy oly iránytól, mely megörízve az állam méltóságát, lassankint a Vatikánnal szemben kevésbé tesztült és ellenséges viszonyokhoz vezetettne.

— Az amerikai elnökválasztás ügye, annyi vita, perlekedés és zavargások után el van intézve. — Louisiana szavazata volt független s e szavazat fölött a congressus egy 15 tagból álló bizottsága, mondott ítéletet, mely szerint Louisiana szavazata Hayes republicanus jelölt részére beadottnak tekintendő.

Louisiana 8 szavazatot biztosít a köztársasági párt jelöltjének, ehhez számítva Florid a szinte oda ítélt 3 szavazatát és déli Carolina részéről 7 szavazatot összesen 18 szavazat, a melyek segítségével a köztársasági párt jelöltjének elnökké választása 185 szóval a demokraták 184 szavazata ellenében, tehát 1 szavazat többséggel biztosítva van — nem számítva t. i. a betegséget, halált és egyéb kivált Amerikában nagyon is gyakori váratlan eseményt. Az új elnök márczius 4-ikén fogja elfoglalni az elnöki széket.

A keleti kérdés.

A békétárgyalások.

A török-szerb békétárgyalásokról nem valami örömdetes hírek érkeznek Belgrádból. Christies Filöp és Mobics Döme szerb szenatoroknak Konstantinápolyban igen nehéz feladattal kellend megbirkoznók. A porta még Belgrádban elejtette ugyan a hitfelekezeti emancipációra vonatkozó feltételt, de a belgrádi török képviselő ügye nyílt kérdés marad, melynek végleges megoldása Konstantinápolyban fog történni. A szerbek nem feltétlenül ellenzik ugyan, hogy bizonyos megsejritások közt Belgrádban török ügynök legyen, de azért mégis megkísérik, hogy a portát a terv elejtésére bírják.

rában mozdulatlanul maradni, alig lehet ennél valami fáradságosabb, s természetlenebb, mikor önk lefénképeztetik magukat s csak néhány pillanatig kell mozdulatlanul maradni, már az is mily kellemtelen hát még — mint Dubose — ha naponta 6—8 órát kellett az elfoglalt poszturában maradni, meg nem mozczanva, mint akár egy darab fa.

E férfi tehát csaknem háromnegyed századig vetette magát alá e torturának.

Folytonos érintkezése a művész világgal megkedveltette vele a művészetet s művészeket.

Midőn meghalt találtak asztalán egy végrendeletet, melyben a művésztől keresett s megtakarított vagyonát 200,000 francot szegénysorsu festők segítésére, gyámloltására hagyományozta.

Mily nélkülözés között kellett ez embernek élnie, hogy alig 10—12 francnyi keserves napi keresetből összecsinálhatta 72 év alatt 200,000 francot, hogy azután halálakor a művészet oltárára rakja le.

A természet-társulat helyiségében érdekes fölolvadások tartattak Cameron által, a híres afrikai utazó által, ki ezerszer tette ki életét leirhatlan fáradságmaknak s veszélyeknek a tudomány s civilizáció szolgálatában.

Ó bejárta az afrikai continens legnagyobb részét, megfordult oly helyeken hol európai még soha sem volt.

Utolsó utazása 32 hónapig tartott, 190,000 francba került neki.

Előadásait tömegesen látogatják s Cameron nemcsak a tudományos világ, de Mac-Mahon's társadalmunk többi nevezetességei részéről is a legnagyobb kitüntetésben részesül.

A baj azonban az, hogy a szerb meghatalmazottak megbizattak, hogy határszabályozás ürügye alatt területi nagybőbödést követeljenek és pedig az egész török-szerb határ mentén, tehát a Drina, az Ibar és Timok folyók partjánál. Szerbia ide vágó igényeit a történeti jogra, a két fél kölcsönös jól felfogott érdekeire és régibb egyezmények határozataira alapítja. Szerbia e követeléseit igen komolyak ugyan, de aligha fognak a tárgyalások megszakítására vezetni, minthogy mindkét fél egyaránt nagyon óhajta a béke létrejöttét. De e kívánságok a tárgyalások folyamatát mindenesetre lassítani fogják s így a török-szerb békötés aláírása valószínűleg ismét halasztást szenved. A szerb skupsinát összehívó fejedelmi ukas már megjelent. A nagy nemzetgyűlés, mely a béke és háboru kérdése fölött lesz hivatalba tartozni, febr. 26-ra hivatott össze és összesen 504 képviselő fog bevélasztatni.

Az új török sajtótörvény.

Az új török sajtótörvény így hangzik; „a) Senkinek sincs joga könyvnyomdát nyitni a kormány helybehagyásának kikötése nélkül. Minden könyvnyomda, mely ezt elmulasztja, be fog záratni. A fővárosban a nagyvezírség musztesárjáj, a vidéken a kormányzó kell értesíteni. — b) Mindenki, ki a polgári jogokat élvezi, hírlapot tehet közzé, ha 30 nappal előbb bejelentette szándékát a sajtó-irodában. Együttal megnevezendő a lap czíme és czélja s a lapvezér neve. Minden lap, mely ezen előfeltétel nélkül jelenik meg, a kiadás minden hónapjára 10—15 fontot tevő pénzbírság alá esik. Oly cikkek, melyek a törvény ellen vétéseket képeznek, bírói üldözés alá esnek. A kiadó felelős. Bélyegdíj megszűnik. Minden levonatból két, a lapvezér által aláírt példány a sajtó-irodába küldendő.

A török vöröskönyv.

A török vöröskönyv már sajtó alatt van és megjelenése a legközelebbi napokban várható. Az oszman birodalom diplomatiai okmányainak s gyűjteménye egy vastag 8-ad retű kötetet képez és a hercegovinai lázadás kitörésétől Midhat bukásáig körülbelül 900 diplomatiai okiratot fog tartalmazni.

Ez alkalommal megemlítjük, hogy az olasz kormány ez évi külügyi okmánytára is készülében van, de színet változtatva ezental nem zöld, hanem sárga könyv lesz.

Az erdélyi gazdasági egyesület
választmányának 1877. febr. 17-én
tartott gyűlése.

Elnök Tisza László. Jelen voltak: báró Huszár Sándor, Szabó József, gróf Bánffy Béla, gróf Mikes Miklós, gróf Bánffy Miklós, Zeyk József,

Eddigi előadásain utazásának zangebári, ben-gáliai episódjait adta elő.

Kutatásait s utazásaink eredményeit legközelebb egy önálló műben fogja közrebocsálni.

A kandalló mellett.

Igaz mesék

Kompolthy G.-től.

I.

Jenő bácsi kalandja.

(Folytatás.)

Jancsi üres kézzel tért vissza a postáról s mert levelet nem hozott — hozott bút szívére.

Azt kezdém hinni, hogy a kópé gyám szerepet játszik mellettem és elkobozza a nekem érkezett leveleket.

Vallattam a fűt és rájlesztettem, hogy megkérdem a postatisztet és jaj neki, ha csak egyet is nem kézbesített. Késégem alaptalan volt, mert Jancsi arcán a fálelemnek még árnyát sem láttam.

Még azon nap délutáni óráiban magam mentem a postára, nem azért, hogy Jancsim re-noméját tegyem tönkre a postatiszt előtt, hanem sejtetem azt sugta, hogy jövetelem nem lesz eredménytelen.

Milyen bolond az ember még harminc-nyolcz éves korában is — gondolám magamban, mikor a postapülete folyósóján végig haladtam. Már messziről csillámlott előm annak végéről a korlát rácsozata fölötti: „Poste restante levelek.”

Bizony öcsém nem dicsekvésből, vagy hiu-ságból mondom, hogy szinte jól esett arra figyel-

Tompa Károly, Tóth Zsigmond, Paget János, Szentgyörgyi Lajos, Páll Sándor és a titkár.

A mult február 5-ki gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után a mai gyűlés jökvének hiteltel-ségre felkötnek Zeyk József, Tompa Károly és Szentgyörgyi Lajos tagok.

Tudomásul vétetik Sárosi Pálnak az egylet övdíjas tagjai közé történt belépése s kötelezővénye a pénztárba tétetik át.

Köller L. a borseprőnek borsavas mészszé való földgőzöására hívja fel az egylet figyelmét — véleményezés végett a borsászati szakosztályhoz tétetik át.

A ministerium a párisi világkiállítás ügyé-ben a febr. 26-án tartandó enquete az egylet ke-beléből egy a kiállítási ügyekben jártas tagot hí meg. Tudatja az iránadó vezérleket és közli a nyomtatványokat a czélból, hogy e tekintet-ben az illető küldötti határozott és kimerítő uta-sítással jelenhessék meg az enqueten. Képviselői fogja az egyletet Gamauf Vilmos, ki br. Huszár Sándor, gr. Bánffy Miklós, Zeyk József és Berde Áron tagokat kéri fel az utasítás elkészítése és egy külön választmányi gyűlés elő terjesztésére. Az orsz. iparos egyesület hasonló felszólítást in-tézett az egylethez, mely alkalomra Paget János tag kéri fel.

Előterjesztetik a kertészeti szakosztály a közelebbiek az 1877-től 1884-ig terjedő költség-vetése, melyre nézve határoztatik, hogy a kert új felmérése és berendezése a méter mérték alap-ján történjék, 2) a kertészen kívül eső földek ha-szonbérbe adás után értékesítessenek, 3) a kert berendezése és átalakítása, melyet a szakosztály négy évre tervezett, még a jelen évben hajlassék teljesen végre, 4) a csemeték 2 osztályba so-rozandók u. m. jól művelhetők, ezek rendes eladás, vagy árverés után értékesítendő és végre hely-rehozhatók, melyek kellő nyesség és ápolás követ-keztében eladhatókka válnak, 5) az öntözés a megtevő gémeskut felhasználásával 2—3 kád és csatornák után lesz eszközölendő, 6) a szakosztály határozza meg, minő nemből és fajból, mennyi anyafa és vadonoz lesz ültetve, illetőleg hoztatva, 7) a szakosztály határozza meg, hogy a fák ál-talában vagy részben minő alakra neveltessenek, 8) vegye számba az asztali szőlőfajokat és a hi-ányzatokhozassa meg.

Az elnökség az elhelyezett pénznek folyórá tétele iránti intézkedésre szölitattik fel, nevezete-sen a földhitelintézetnél levő 38,000 frt értékű papirokat illetőleg.

Elnök bemutatja a kertészi állomásra beér-kezett öt folyamodványt, melyek közül a választ-mány Krisek József bécsi kertészét tárgyalja tü-zetesen és a kertészi állomásra öt tüzit ki. A szer-ződés vele fog megkötötni.

Ugyancsak elnök bemutatja a Kocsis Mózes

nem, mily hangosan dobogott a szívem, midőn a rácsozat felé közeledtem. Eszembe jutott gyermekkoromból azon jelenet, mikor először vezettek tanárom elé.

Már meg akarám szólítani a kezelőtisztet, mikor egy kar érintését éreztem vállamon.

Hát fordultam és Tiszai képviselő bará-tomat láttam magam előtt.

— Talán csak nem vársz poste restante levelet? kérd mosolygva és karon fogott, hogy mint mondá egy „eredeti” dolgot mondjon el.

Már harmadszor vagy negyedszer mértük végig a folyósót és éppen a „poste restante” osztály előtt haladtunk el, mikor fölismert mint egy villanyütés érinté s szó: pescés!

Arra néztem és láttam, midőn egy alig husz éves elegáns gyermek átvette leveleimet. Minden vérem arczomba szökött, mintha csak tolvajjágon kaptak volna, s alig mertem szemel-met a leányra emelni — de annyit mégis láttam hogy szép volt.

— Nem ismered? — kérdem barátomtól.

De igen. Nemde kedves gyermek — vá-laszolá — X... miniszteri osztálytanácsos le-ánya. Ha tetszik bemutatlak a családnál, tudom nem fogod elvesztett időnek tekinteni, melyet az ő körökben töltesz el.

— Lekötélvezés készséged által s igénybe is fogom venni, mihielyt az első alkalmat tud-tomra adod; mert tudod nem szeretnék ajtóstól a házba rotanni.

(Folytatása következik.)

vinczellárral kötött szerződést a szőlő művelése iránt, mely elfogadtatik.

Több jelentéktelen belügy elintézése után az ülés délután 2 órakor véget ért.

A kolozsvári Zene-Conservatorium választmányi jelentése

az 1876-ban lefolyt egyleti évről.

Tisztelt közgyűlés!

Azon sajnos hanyatlás, az a lassu bomlása a kolozsvári Zene-Conservatorium ügyének, mely különösen az utóbbi időben szinte válságos jellegűt öltött — fájdalommal kell jelentenünk: a mult egyleti évben sem nyerte azt a kedvező fordulatot, mely a reményteljes jövő, virágzó fejlődés biztosítékát, feltételeit hordja magában, mely nélkül egyetünk élte merőben tengődés marad, és nemes céljait, törekvéseit még csak megközelítőleg sem érvényesítheti.

Ha visszapiantunk egyleti működésünk mult évi eredményeire, ha az eredményeket higgadt megfontolással itéljük meg, — legfeljebb annyit constálthatunk, hogy a válság válságosabbá nem lett, hogy a hanyatlás az 1876-ik évben szintén tartott.

Ez minden, a mit a választmány, dacára fáradozásainak, erőfeszítésének, elérhetett!

Az a megfoghatatlan közöny, melyet Kolozs-vár értelmisége részéről még folyvást tapasztalunk kell, — az a sajnos részvédtelenség, melyet a mult évben az egyleti működő tagok egy része nagyobb mértékben tanúsított mint valaha, — megfűsített minden jóindulatú törekvést, melylyel a választmány a magára vállalt kötelezettségnek megfelelni igyekezett.

Tisztelt közgyűlés! A mivel a Zene-Conservatorium most, egy szemlel, mint anyagi tekintetben rendelkezik, az meghalni sok, de megélni kevés! A birtokában levő eszközök oly jelentéktelenek, hogy kényserülve van megélni egy helyben, nem haadhat előre egy lépést sem, — nem munkálhat bár lassan is ama nemes cél felé, melyet maga elébe kitűzött, s melyet feladatának vall.

A közönség nem részesíti kellő pártfogásban egyetünk s pártoló tagjainak száma a mult évben kerek számmal nyolcra volt, a mi, tekintve a csekély 2 frtnyi évdíjat, valóban oly szám, mely Kolozsvárnak, ez intelligens városnak — mikor egy ily jelentékeny intézetének felkarolásáról van szó — valóban diszére nem válik. — Egyebekben is a közönség részéről a mult év folytatán egyetlen egyszer, december 22-ki hangversenyünk alkalmával, tapasztaltunk bizonyos érdeklődést; ez volt az egyedüli nyilvános előadás, mely nem érzékeny deficitet, hanem jövedelmet hozott a Zene-Conservatorium részére.

Ennyi az, mivel a kolozsvári közönség 1876-ban egyetünk fentartásához járult.

Városunk áldozatkész képviselő-testülete a folyó 1877-ik évre is megszavazta az 1000 frtnyi segítyt, mit annyiaval halásabb, és annál nagyobb örömmel kell jelentenünk, mert e subven-
táción foglaltatik ez idők szerint egyetünk existenciájának minden biztosítása!

Mult évi jövedelmünk még a helybeli takarékpénztár 75 frtnyi szives adománya, melyért fogadja legemlegettebb köszönetünket. Halásan vetjük e nemes, szép tetteit, és követésemelőt pártolását kérjük jövőre is egyetünk részére.

Mindent összefoglalva, volt 1876-ban összes bevételünk 1897 frt 33 kr. — összes kiadásunk 1773 frt 56 kr. — maradt tehát felesleg 123 frt 77 kr. — melyet épen csak a szerencsés véletlenképen jól sikerült és 112 frtot jövedelmezett decemberi hangversenynek köszönhetünk.

A pénztári állapotot részletezni a pénztárnoki jelentés feladata, s mi csak azért soroltuk fel a főtevéseket, hogy megcélfolhatlan számokkal is utalassunk azokra a szűk korlátokra, melyek közt egész egyleti apparátusunknak mozogni kell — nem fejlődhetve semmiben és nem fektethetve szélesebb alapokra működését.

Az anyagi lehetetlenség mellett egyetünk egy másik gyökere baját is fel kell említenünk, tisztelt közgyűlés!

Városunk műkedvelői közül 35-ön vannak bejegyezve egyetünk rendes működő tagjai közé, kik belépésük által erkölcsi kötelezettséget vállaltak a Zene-Conservatoriummal szemben, hogy annak gyakorlataiban, minden nyilvános előadásai-
ban részt vesznek.

És hányan teljesítik e kötelezettséget? Alig tizenegyz-tizenötön! A 35 tag közül 14—15 műkodik rendszeren, egy hogy a Zene-Conservatoriumnak, ha bármint zenekari művet akar előadni, mindenkor a nemzeti színház és katonai zenekarokhoz kell folyamodnia a szükséges erőket nagy költséggel szerezve meg, mely költség tetemesen csekélyebb volna, ha a működő tagok mindnyájan lelkiismereti kérdést csinálnak abból, a mire belépésük által kötelezve vannak. — Hogy az egy-
let belétele mennyit szenved e elhanyagolás következtében, arról, azt hisszük, bővebben szólalunk fölölseges.

Mintán a fennebbiekből röviden utaltunk a Zene-Conservatorium legfőbb sebeit, melyek orvoslása, vagy legalább enyhítése módozatait megállapítani a t. közgyűlés feladata, áttérünk mult 1876. évi egyleti életünk rövid vázolására.

Első sorban a zene- és ének osztályokról emlékezzünk meg, melyekben ez év folytatán összesen 58 növendék nyert oktatást, még pedig a zeneiskola két osztályában 24, az ének-iskolában 34 növendék, — ez utóbbiban 29 nő és 5 férfi.

Valamint az 1876. évi jelentésben, egy a mostaniban is tanmunkáinkat nevezhetjük az egyedüli kedvező, biztató pontnak az egész zene-conservatoriumi év történetében. — Tanítottak a zene-iskolában Schuster Károly és Battek János tanárok, az énekiskolában Jacoby Jakab zeneigazgató, — kiket kifejtett buzgalomukért elismerés és köszönet illet.

A Zene-Conservatorium mult évi nyilvános működéséről megemlékezve, meg kell jegyeznünk, hogy a választmány kiváló sulyt fektetett arra, hogy az egylet minél gyakrabban lépve a közönség elé, — ez által népszerűséget és pártolót szerezzen ügyének. Hogy minő eredménnyel, legalább anyagi eredmény kuszoruzta e jelentékeny kiadásokkal járó fáradozást, — arról volt alkalmunk már fennebb megemlékezni.

Az egylet mult év folytatán négy rendes hangversenyt tartott; az első 1876. febr. 20-án pótlékl az 1875 évi pártoló tagok részére. 1876. évi első rendes hangversenyt május 25-én, a másodikikat október 29-én, a harmadikat deczember 22-én tartá meg; ez utóbbit a nemzeti színházban, az előbbieket a városi vigadó termében.

Hangversenyeként egy a saját, mint a közönség osztatlan elismeréssel honorálta de anyagi eredményt — fájdalom — csak a színházi hangversenyyel mutathattunk fel.

Közreműködött ezenkívül egyetünk 1876. febr. 5-én és 1877. jan. 29-én, nemzetünk nagy halottja, Deák Ferenc emlékére tartott gyászisteni tiszteleteken, továbbá az 1876. márcz. 15-én tartott nemzeti ünnepélyen mindannyiszor szép erkölcsi sikerrel.

A mult év legnevezetesebb momentumában, Verdi „Manzoni-misé”-jének előadásában is országlánrás a Zene-Conservatoriumot illeti. — Gróf Eszterházy Kálmán, Kolozsmegye és Kolozsvár város főispánja, a kitűnő zenebarát, elismerésre méltó buzgalommal fáradozott azon, hogy a nagyszabásu zenemű városunkban előadathassék. És a főispán úrnak kiváló érdeméül szolgál, hogy lakadatlan buzgóságával, biztatásával, ösztönzésével sikerült a „Manzoni-misé” meglop előadását létrehozni. Fogadja a méltóságos főispán ur a Zene-Conservatoriumnak is forró köszönetét, hogy hathatós ügyszereivel városunk zene-életének történetét egy ily fényes lappal gazdagította. Ohajtjuk, hogy legyen jövőre is mindenkor ily meleg érdeklődéssel zene-vizonyaink iránt, és hasson e téren is városunk culturalis érdekeinek előmozdítására.

A „Manzoni misét” illetőleg felemlítjük, hogy a kétszer adatott elő: először 1876. april 16-án a magyarországi árvízkarosultak javára, — másodsor 1876. május 9-én a kolozsvári tűzkárosultak fölsegelésére. A Zene-Conservatorium mindkét alkalommal saját ügyei és helyi érdekei háttérbe szorításával, készségesen működött közre.

Választmányi listát tartottunk összesen 6-ot, melyek en elintéztetett 27 ügydarab és az egyletet érdeklő folyó ügyek. Elintézetlenül maradt csupán a gyekelő énekosztály végleges szervezése, mely azonban már a valóság stadiumában van, s a szükséges okmányok is elnökünk áldozatkész-
ségéből készen vannak s csak kiállításra várnak.

Kegelelesen meg kell emlékeznünk még egy vesztéséről, mely egyetünkkel a mult évben érte. A Zene-Conservatorium tiszteletbeli tagja, és volt karnagya Pichler Bódog, 1876. jan. havában súlyos szenvedés után meghalt. Testületileg vetünk rósz temetésén s egy ünnepélyes gyász-misével róttuk le kegeleti adónkat azon férfuiránt, ki egy is mint zeneszerző, egy is mint a Zene-Conservatorium egyik buzgó támasza, kiváló érdemeket szerzett magának.

És most, t. közgyűlés, bezárjuk évi jelentésünket, azon forró óhajattal, vajha már közelebből öröndetesebbet, biztatóbbat terjeszthetnénk elé. Kolozsvár értelmiségének ügypártolásától és egyetünk működő tagjainak bagalmától függ ez! — Reméljük a legjobbab Zene-Conservatoriumunk, e nemes célú, culturalis missióval bíró egyetünk érdekében.

Kolozsvárt, 1877. évi február hó 13-dikán.

Simon Elek, Hegyesi Vilmos,
elnök. titkár.

BELFÖLD.

Erdővidék, febr. 17. 1877

(Tánczvigalom.)

A baróthi olvasó egylet folyó hó 8-án tartá meg zárkórú táncosestélyét a várososhá termében. Ugyan e hó 13-án lett megtartva egy jelmezbál is, melyet a rendezők minden cél kitévés nélkül hívtak össze. Az olvasóegylet bálján szép közönség gyűlt össze s a mi nem kevésbé nevelte főnyét, hogy t. i. jelen voltak erdővidék intelligensebb családjai rang különbség nélkül. Hogy mi jövedelem volt, azt még ma nem tudjuk, hisszük azonban hogy valami, ha sok nem is, maradt a szép reményű egylet számára, mit hogy a rendező bizottság a nyilvánosság terén ismertetni fog azon nem kételkedünk.

A jelmezbál csakhamar ezután kevés közönséggel, de családias színezettel és kitűnő jó kedvvel tartatott meg. A csinos jelmezek közül nem tudnók meghatározni melyik volt szebb és csinosabb. A leányok közül Zathureczki Bertha és Izabella spanyol cigány leányoknak, Apór Anna lengyel és Jakab Zsuzsa arató lányoknak voltak, öltözve s én bár sem a cigányok sem a lengyelek, sem az aratók sorsát nem irigyelem, még is ezek mellő morának, vagy száműzöttnek vagy sarló közörlőnek szívesen beállottam volna. A jelmezeken kívül többen jelentek meg rendes bálai toilethen.

A bál jó sikeréhez semmi kívánni való sem maradt fenn, mert kevés számu ugyan, de annál jobb kedélyű közönség gyűlvén össze, egészen családiasan s így a legjobb kedvvel mulatott a társaság, észre sem véve viradatot. Valóban bánhatják azok, kik távollétükkel tüntették ki magokat, mert egy olyan mulatságtól maradtak el a milyet az erdővidéki közönség évtizedek alatt sem élvez. Fogadják öszinte elismerésünket a t. rendezők a szerzett élvezetért.

Lámpás.

B-Hunyad Február 19.

(Műkedvelői előadás a hunyadmegyei magyarok javára)

A hunyad megyei előadódott magyarok javára Bánffy Hunyadon folyó hó 18-ikán tartott műkedvelői előadásról akarom tudatni e lapok tisztelt olvasóit. Budapest és S.-Szt.-György áldozatkész példát követve B-Hunyad is egy szép estély nem megvetendő bevételevel szaporította azon tökélt, melylyel hazánknak vissza akarjuk szerzeni előadódott honfajt, mely estély szépen illusztrálta Kalotaszeg értelmiségének áldozatkészességét.

Első sorban Gyarmathy Zsigmondné az érdem, ki ez eszmét megpendítve, azt ki is vitte, és fáradozását csaknem vártatlanul — szép siker koronázta. — Második sorban a műkedvelő személyek, kik mindent elkövettek, hogy élvezetessé tegyék az estélyt, és kiérdemelték a közönség tapsát és méltó elismerését. Az első szakaszban ügyvéd Gajzágó Antalné urasszony és Királyi Jozsef ur kitűnő ügyesség élet- és elevenességgel szavalták és játszották el az „elkényeztetett férj” című egyfelvonásos tréfiát, mely után a közönség szűnni nem akaró taps és éljenzésben nyilvánította tetszését. Az után Keresztes Bella kisasszony mély érzéssel párosult aesthetical izléssel szavaltá Ábrányi Kornél a „nyomor drámája” című élvezetes költeményét; legvégül Szentmarjay Roza kisasszony énekelte egypár gyönyörű énekrészletet Gajzágó Simay Irma urasszony zongora kísérete mellett, melyet valamint az előbbi is hosszas éljenzés és hármaz urázás követett. E két utóbbi mint az estély fény-pontja méltán megérdemelte a dicséret és elismerés kuszorját.

Az előadást átfűlőnig tartó tánc és kedélyes együliet fejezte be, mely elfelejtető a nagy bõjti prédikációk és a muszka hadsereg közel létét. Öröndetes jelenség volna, ha ezen szép példát Erdély minden értelmesebb vidékén követnék. — Az előadás jövedelméről a pénztárnok majd nyilvánosan fog számolni.

y.

A törvényhatóságokból.

Torda-Aranyosmegye közigazgatási bizottságának gyűlése.

(Vége.)

Kir adófelügyelő havi jelentése szerint a mult év deczember hó végén maradt adóhátralékban 77,711 frt 58 kr. f. év január havában befizetett 11,236 frt 79 kr, maradt tehát a mult hó végével adóhátralékban 66,474 frt 79 kr. Ezen adóhátralék a legújabb megyei kikeresítés következtében az új Torda-Aranyosmegyébe átkelvezett községek adóhátralékával 42,628 frt 50 krral szaporodván, így a tulajdonképpeni adóhátralék tesz febr, hó 1-én 109,103 frt 29 kr., a mely adósszeveg hátrálék adózási viszonyainkat nem nagyon roszs szinben mutatja; de tekintettel a mult évben történt számos elemi csapásokra az kielégítőnek mondható.

Ezután kir. építészeti mérnök Andrási M. a megye területén átvonuló állami utakról szerkesztett rövid jelentése megtétele után, gr. Bethlen Géza azon practicus indítványt terjesztett elő a m.-ludasi, a m.-toháti, m.-méhesi, Besztercei utvonali kiporondozása érdekében, hogy wiután a m. keleti vasut az állam tulajdonává lett, felirat iulészessék a közm, és közlekedésügyi miniszterumhoz az iránt, miszerint engedélyezni máltoztassék, hogy az államévá vált m. keleti vasut saját porondozó szekerein — díjtalanul — a vajdasze-
gi kavics telepéből a m.-ludasi indóházhoz kavi-
csot szállítson, a honnan annak distrációját a megye saját közmunka erején eszközölje; hogy így 10—15 év alatt a mezősegen keresztül egy az időjárás szélességei-
entállal utvonali kiépí-
tése kezdetét vehesse. . . . Az ut, a szó leg-
tágabb értelmében, első anyagi felté-
tele minden forgalomnak. és ezzel min-
den termelési képességnek, sőt álta-
lában a közéletnek is. . . . mondja Stein
Lőrincz az „állam igazgatás és igazgatási jog”
című kitűnő munkájában. . . . Az ez irányban
felirat szerkesztésével gr. Bethlen Géza, Moldován
Gergely és Andrási Nádor lettek megbízva.

Csekme Béla kir. ügyész rövid jelentése után Moldován Gergely mint szak referens előterjeszti, miszerint a m.-méhesi kérdések néposkolai alap telekkönyvi állása felvilágosítása érdekében a kolozsvári telekkönyvi batósághoz tett átiratia — a telkkönyvi hivatal a kérdéses telekkönyvi másolatokat megküldvén, ebből az tünik ki, hogy az eredetileg — a mint ezt a donatoriol kiállított okmány tanusítja — a m.-méhesi felekezeti jelleggel nem bíró néposkola javára, adományozott földbirtok tulajdonjoga a nevezett községben a a helvét. hitvallási magyar néposkola javára van bekebelezve, azonban azon külbmség merülvén fel, hogy az adományozási levél szerint a birtok 12¹/₂ holdnak van jelezve, míg a telekkönyvi kimutatás 16 holdról szoll, ennél fogva az ügy a tisztí ügyésznek azon utasítással adatott át, hogy a jövő közg. bizottság gyűlése elébe véleményesje; lentési terjeszteszen elő.

Végül-több más kevesebb érdekű tárgy előterjesztése után — a majdan a létesülés stadiumában oly nagy és régen érzett szükségét pótló „tordai kisdodovoda” eszméjét érdeklőleg a tanfelügyelő ur indítványa következtében határozatolt: hogy egy bizottság küldessék ki, a melyik a tordai nő egylettel magát érintkezésbe tegye a czélból, hogy éppen a nő egylet kezdeményezése folytatán egy tordán létesítendő „szereget háza” alapjára eredménytelenül gyűjtött, de még meglevő mintegy 4 ezer frt tartalék töke ajáltságok fel a „kisdodovoda” javára; s egyszerűmind felkértenek a nő-egylet tagjai, hogy ezen intézetnek mentől hamarabb lete-
sithetése czéljából a közadományok gyűjtése nemes s nöknéknél nagyobb sikert ígérő, tisztét ismét gyakorlatba vegyék.

A kiküldött bizottság tagjaul Moldován Gergely, Miksa Elek, Veress Károly és Vellts Ödön lettek megválasztva.

Több tárgy nem lévén a gyűlés a főispán éljenzésével d. e. 11 órakor véget ért,
Torda. 1877. febr. 16.

Nagy Albert.

Szolnok-Dobokamegye rendkívüli gyűlése. Deés, 1877. febr. 15.

Szolnok-Dobokamegye mára összehívott, rendkívüli közgyűlését főispán ur ó méltósága d. e. 10 órakor megnyitván, mindenekelőtt a tárgysorozatot olvastatott fel.

A tanácskozás sorozata a kataszteri becsöljárásoknak az 1876-ik évi XXXIII. t. cz. alpján történt új megye területi rendezéssel kapcsolatos beosztása iránt leküldött pénzügyminiszteri rendelettel vette kezdetét. E leirat seint a megye területén az új beosztás folytatán 4 kataszteri becsöljárás alakittatván Szilágyi Albert a deészi, Bokros Lajos a szamosújvári, gróf Kornis Viktor a betelheni és Kászony Sándor a magyar-láposi becsöljárás kataszteri bizottságok elnökeül választattak meg.

Megalakittatott az 1876-ik évi XXVIII. t. cz. 8-ik §. értelmében a tvtatósági népnevelési bizottság.

A volt Dobokamegye alispánja néhai Zsom-bori József által állítólagosan helytelenül elkeltet hivatalos pénzek helyreállítására iránt belügyi m. kir. miniszter urnak, még a volt Dobokamegye közönségéhez intézett leirata hosszas discussiora adott alkalmat, s a szónokok legtöbbsze a néhai emlékeknek mocskotalan megóvása s az iránta érzett kegyelet folytatán, tekintve, hogy a hiányzó pénzek elsikkasztása bíróság igazolva nincsen, s így a közbecsülésben állott férfiu ily módon nem is valóhatol a hiányzó pénzeknek a néhai tisztelői és barátai között rendezendő közadakozás utján való be szerzése javasoltatott első sorban elpórbáltatni és csak azután s az ily uton nem fedezhető összeg leend aztán a volt Dobokamegye bizottsági tagjain kirovás utján felhajtandó.

Az ügy különben ezuttal az állandó választmányhoz — hol még meg sem fordult — tanulmányozás s a jövő gyűlésig teendő véleményezésre kiadatott.

Főispán ur ó méltóságának azon intézkedése, melyszerint az ügy sürgős voltánál fogva a loállítási bizottságot a közgyűlést be nem várva megalakította, illetőleg az elnököt, kinek megválasztása a közgyűlés jogköréhez tartozik gróf Kornis Viktor személyében helyettesítette: harsány éjénekkel fogadtatott és jóváhagyó tndomásul vétetett. Ez is egy eklátás bizonyítéka a gróf ur személye iránti általános sympathiának. A megyeszervezeti szabályrendeletre lejutott belügyminiszteri észrevételek rendén törölt járási igtatói és tisztiszolgái állomások meghagyása, s egy segédtigatói állomOs rendszeresítése iránt az illető miniszterhez felirat határozatott.

Több deési lakós által egy második gyógyszerértárnak Deésen leendő felállítására iránt beadott folyamodás tekintetelt arra, hogy erre nézve semmi közönségek nem mutatkozik, s egy második patika a fennlevőt veszélyeztetné — elvetetett, illetőleg a folyamodás általános nagy többséggel nem pártolándónak határozatott.

S ezzel a reménysegen földli szép számban megjelent b. tagoknak főispán ur köszönetet mondva a gyűlést. u. 1 órakor feloszlatta.

„Sz. D.” Ö.

Tanügy.

Tanügyi jelentés az 1877 évi január haváról a Beszterce-Naszódmegyei közigazgatási bizottságának febr. 5-én előterjesztette:

Koós Ferencz, kir. tanfelügyelő.

II.

(Folytatás.)

Ezen gr. kath. iskola még a szeretfalvi és harinai gr. kath. iskolánál is hátrább áll s mint mondtam, csak is papiron létezik. A tanító Zakariás Sangeorge-on nem képesített.

Tanköteles 45.

Ebből jár 12.

Nem jár 33.

A főt. püspök urat értesítendem.

8. Ta c s. 1877. január 24. d. u. 12—1.

a) evang. német tannyelvű vegyes népiskola.

Kitűnő diszes köépület, de a butorzat e diszes tanteremben egy piszkos asztal és két darab lóca. Tanszerei közül hiányoznak a megye, az 5 földrés, a kézi tőrkepek. Testgyakorló tere nincs, kertje nincs, tornaszát és kertészet nem tanittatnak. Tanköteles 17, kik mind járnak. Tanító Vester Sámuel nem képesített.

A nt. dekan urat értesítendem.

b) Ta c s. január 24. d. u. 1. 2. 3. óra

ev. ref. iskola ügyben egyházi gyűlés.

A taci ev. ref. egyháznak van iskola épülete, de tanítót pályázat után sem bírván kapni, már két év óta nem járnak a gyermekek iskolába. A mult 1876 decz. 16. 320 sz. a. Nt. Vályi Elek ref. dekan ur felkért, miszerint ajánlanám fel a n. m. vall. és közokt. miniszter urnak, hogy Tacson állítsassék fel állami elemi népiskola. Erre 1876 decz. 29. 168 sz. a. felhittam a nt. esperes urat, hogy mutassa ki, hogy mennyivel járulnának a taci ref. bivek egy állami iskola felállításához. E felhivásra választ nem kapván, miután f. év január 11-én 102. sz. a. a tekintetes alispáni hivatala besenyői járás szolgabírói hivatalának f. év 68 sz. alatt kelt jelentése alapján szintén arról értesített, hogy Ta c s községében ref. iskola huzamos idő óta nincs; nt. Vályi Elek dekan ur a taci ref. egyház tagjait f. év január 24-re közgyűlésre hívta egybe, hol elhatározatott, hogy az iskolateltet épületestől átadják az államnak, s az állami iskola fentartásához évenként 100 frttal készek járulni. A további intézkedések az erdélyi ref. egyház állandó igazgató tanácsának jóváhagyásától függenek, hova az ügyet a nt. dekan ur felterjesztette.

10. Galacz január 24. d. 4 órakor.

A galaczi gr. keleti román tannyelvű vegyes népiskolába ez alkalommal ismét átrándultam, de a tanteremben már senkit nem találtam. Most is ép oly szeretlen, mint ezeltől egy hónappal volt, tehát igen jó volt, hogy ezen iskolára felhívtam a nm. érsek ur beceses figyelmét.

11. A t dorf január 26-án d. 9—11 óra.

Két osztályu, német tannyelvű vegyes népiskola.

Az épület szilárd földszinti köépület, de butorai rosszak, pár hosszú asztal és néhány lóczából áll az egész butorzat. Fekete iskolai táblái is felette kopottak, földgömbje szerelkei kicsiny és kopott. A megye térképe, a kézi abroszok hiányoznak. Ablakain nincsenek függönyök.

A tanítóknak csak egy lakshobájok van, holott mind a kétő családos. Az egyik tanító az iskolába rakta be butorainak egy részét. Mindkét tanító panaszkodt a szűk szállás miatt, melyre fel fogom hívni a nt. dekan ur figyelmét. Tanköte-
lesek I. oszt. 28. II. oszt. 58. összesen 86. Is-
métlő iskolát tart 9.

12. Jaadi 3 osztályu német tannyelvű

vegyes elemi iskola január hó 28. 1—3 óráig

Az iskola diszes épület, a 3-ik osztályba okvetlen szükségese az ablakfüggönyök. A tanterem butorzata czélszerű és kényelmes.

Kertje azonban felette kicsiny, de az egyház gondnoka és a község bírāja ott létemkor kijelölték a falu közepén azon szép és nagy tért, melyet iskolakertnek a jövő tavaszon be fognak keríteni. Ha meg fog történni, a jáadi népiskolának az egész megyében a legszebb kertje leend. Ásványgyűjtemény, a megye térképe és tornasze-
reken kívül fel van szerelve. Nagy hiánya ezen diszes iskolának a czélszerű árnyékszék, de ez iránt is intézkedtem.

Tnnkötelesek I. oszt. 50

II. „ 43

III. „ 39

Összesen 132

Iskolába mind járnak, ismétlő iskola is van.

A terjedelmes emeletes épület tisztán tartására okvetlen szükségese egy iskolai szolga tartása.

Az iskola pénzalapja 14,200 frt. Jáad községének a népiskola iránti áldozatkésztsége példás elismerésre méltó.

13. Nagy Demeter — Mettersdorf 1877. január 27. d. e. 10—11. A 4 osztályu német tannyelvű n.-demeteri vegyes népiskola diszes emeletes köépület, butorzata czélszerű, de a tanterem feletlen rondák, piszkosok, meglátszik rajtok hogy nincs lelkész a községben. Tanszerei közül hiányoznak a megye, Mr. országtérképei, a kézi abroszok, a természettani ábrák. Az iskola kertje szerelketlen mesze levén, a tanulók kertészetben nem oktatattak.

Az egyház gondnokával és a község birójával intézkedtem, hogy az iskola kertje a régi helyen a

Hivatalos.

80. 1877.
t. 61.

(69)

(1—3)

Hirdetmény.

A rom. kath. tanalap uradalom kolozsmonostori volt papiros malom-féle épülete, a vizerő használatának jogával és alkalmas faraktár helyiséggel együtt a lisztelő malom bérletéhez tartozó molnár lak kizárásával haszonbérbe fog adni.

Bérlő részére azon előny nyújtatik, hogy a rom. kath. tanalap uradalom kolozsmonostori, bácsi és kajántói erdeiben évenként termelendő épület és tűzfát, az erdélyi rom. kath. igazgatótanács által megállapított árban átvetheti.

A bérlet és evel kapcsolatos faüzlet zárt ajánlat melletti tárgyalás útján fog kiadatni. Bérvegyők felhívának szabályzerüleg kiállított ajánlataikat, az ajánlatok bérösszeg 10%-nak bántópenz gyanánt leendő mel-lékése mellett folyó évi február-hu-va végéig, az erdélyi rom. kath. igazgatótanácshoz beadni.

A részletes feltételek Kolozsvárt a rom. kath. igazgatótanács iro-dájában és Kolozsmonostoron az uradalmi Gondnokságnál, a délelőtti hivatalos órákban megtekinthetők.

Az erdélyi rom. kath. igazgatótanácsnak 1877. február 6-kán tar-tott üléséből.

PALL SÁNDOR, alelnök.

IF. FILKER ELEK, titkár.

Nem hivatalos.

(70)

Beküldetett.

(1—*)

INDIAI SZIVARKÁK.

A cannabis indien-ből (indiai kender), párisi gyógyszerés Grimaud és társa által be-szített, párisi orvosoktól nehéz lélegzés, görcsös köhögés, rekedtség, hanghiány és arczszemfájás ellen csaknem csallatatlannak nyilvánított szivarkákat eddig még semmi másféle gyógyszer nem érte utól.

fehérnemű-kelengye-gyárát

Bécsben, Rothenthurmstrasse 21,

hogy összes megtartott kisebb és nagyobb árukielendéseit, u. m. ur-, női- és gyer-mek-fehérneműt, valamint vásznat, zsebkendőket, asztalneműt stb. a roppant rátkár gyors kifizetése végett az itt jegyzett igazán olcsó árakon adja. — Oly meg-vásárolt árukat, melyek nem csiszorítók, szívesen átserdél, kívánatra bérmentes visszakül-dés esetén a pénzt is számla szerint utárván mellett visszaszolgáltatja.

2 forint helyett csak 1 forint!

1 ur-lábraváló	előbb 1 ft 50, csak 75 kr.
1 shirting-ur-ling sima vagy redőz mellel	előbb 2 ft, csak 1 ft.
1 angol trikót-mellény, vagy nadrág, fehér és színes	előbb 2 ft, csak 1 ft.
6 elegáns batiztkendő színes szállel, beszege	előbb 2 ft, csak 1 ft.
6 háromrészt gallér, legújabb finom	előbb 2 ft, csak 1 ft.
1 horgolt nőiing legújabb shirtingből	előbb 2 ft, csak 1 ft.
1 elegáns női lábraváló szegély-disszissal	előbb 2 ft, csak 1 ft.
1 finom shirting öfjelt korset szegélyekkel legi, min.	előbb 2 ft, csak 1 ft.
6 finom vászonkendő valódi vászonzót kezekednek	előbb 2 ft, csak 1 ft.
1 vászon ur-lábraváló	előbb 2 ft, csak 1 ft.
1 finom corsett himzeve	előbb 3 ft, csak 1.50.
1 finom színes kreton-ing, szavatolt valódi szin	előbb 3 ft, csak 1.50.
1 fehér ur-ling sima háromrészt mellel	előbb 3 ft, csak 1.50.
1 dusan disszitt női-ing, legi-bb minőség	előbb 3 ft, csak 1.50.
1 legfom. himzett női lábraváló, elegáns munka	előbb 3 ft, csak 1.50.
1 shirting női alsó szoknya, legújabb szabás	előbb 3 ft, csak 1.50.
1 ur-lábraváló, valódi rumburgi vászonból	előbb 3 ft, csak 1.50.
1 angol corsett, vagy francia kreton-ing	előbb 4 ft, csak 2 ft.
1 legfom. himzet büll-ing, kézi himze, legújabb szab.	előbb 4 ft, csak 2 ft.
6 pár fin. ang. kézelt, legújabb szabás	előbb 4 ft, csak 2 ft.
1 finoman himz. női ing, dusan disszitt	előbb 4 ft, csak 2 ft.
1 elegáns francia korset és himzéssel	előbb 4 ft, csak 2 ft.
1 finom női alsó szoknya dusan disszitt	előbb 4 ft, csak 2 ft.
1 női lábraváló himzett valósággal	előbb 4 ft, csak 2 ft.
1 ur-ing, rumburgi, valódi sima, vagy redőz, legfom.	2 ft. 50, 3, 3.50, 4 ft.
1 szoknya a legi, szinor barketből, sima és dusan dissz.	1.50, 2 ft. 2.50.
1 korset a legi, szinor barketből, sima és dusan dissz.	1.50, 1.25, 2 ft.
1 ur-ing, fantasie, vászon-mell	2, 2.50, 3 ft.
1 női-ing valódi vászon, sima és fantasie a legfom.	1.50, 2 ft. 2.50, 3 ft.
1 chiffon-redőz ing	2, 2.50, 3 ft.
1 ur-ing, val. rumburgi fantasie, himzeve, legfom.	3 ft 50, 4, 4.50, 5 ft.
1 ur-ing, fantasie elvöl, chiffon	2 ft 2.50, 3 ft.
1 női gatyra legi, szinor bark. sima dusan disszitt	1 ft. 1.50, 2 ft.
1 szoknya, legi, szinor bark. sima és dusan disszitt	1 ft 50, 2, 2.50.
1 női-ing, val. vászon, himz. legf.	2.50, 3, 3.50, 4 ft.
1 női-ing, val. vászon, kézi himzett nyeregöl	4 ft. 4.50, 5, 6, 7 ft.
1 darab 50 rft szinor barket, a legfomabb	7.50, 8 ft. 9 ft. 10 ft. 11 ft.
1 corsett himzett valósággal, legfom.	2.00, 3, 3.50, 4 ft.
6 darab 1/2, széles lepedő varrás nélkül, tisztá vászon legfomabb	13.50, 14.50, 16.50.
1 asztalnemű 6 személyre, fehér és színes	3, 3.50, 4, 4.50, 5.50.
1 asztalnemű 12 személyre, fehér és színes	8.50, 10, 11, 12, 14 ft.
1 darab 30 rft 1/2, széles házivaszon	5.50, 6.50, 7.50, 8 ft.
1 darab 40 rft 1/2, széles házivaszon	16, 17, 18, 18.50 ft.
1 darab 50 rft 1/2, széles island és hollandivaszon	18, 19, 20, 22, 24, 27, 30 ft.
1 darab 64 rft 1/2, széles rumburgi vászon	24, 27, 30, 33, 36, 40, 60 ft.
12 darab törölköző, csínvát és damasz	3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8 ft.

Ráadás: 1 damasz-asztalnemű 6 személyre vagy 2 darab zseb-kendő 50 rftot tevő vá-árlásuknál.

Czim: An die

Wäsche-Brautausstattungs-Fabrik

A. STRAUSS,
Wien, I. Rothenthurmstrasse Nro 21.
Levélben megrendelések az öszor beküldése, vag-
nánálról melléti ponton és gyorsan teljesítenek.
Arjegyzekek és kelengye-előirányzatok in
ayen megküldem k. (447) (11—30)

TAUFFER JÓZSEF Kolozsvárt

ajánlja

óvári kereskedésében már több év óta jó hirben álló asztali és
csemege-borait literenként üveggel együtt, következő árak mellett;

Asztali borok:

1875-beli Hegyaljai liter	40 kr.	1873-beli Budai piros liter	60 kr.
1874-beli " liter	46 kr.		
1874-beli " liter	55 kr.		

Csemege-borok:

1862-beli Marosmenti liter	85 kr.	83 be. Marosmenti liter	1 frt.
1866-beli Fugadi som liter	85 kr.		
1866-beli Furmin liter	85 kr.	87 -li ngadi-risling "	85 kr.

NB. Asztali boroknál tíz liter m grendelésnél egy liter
kedvezmény. (31) (5—*)

Ezen borok kaphatók a piaci „NAGY PIPA” ezimű fiok üzletben is.

Vizsgálatok meg mindent, s tartások meg a jót!

Számtalan esetben jónak bizonyult, s orvosi tekintélyek és magánosok által kiténtetett gyógyszer.

Dr. Miller moh-növényedve.

Leghathatós szor köhögés, mellhurut, nátha, nyálkásosság, rekedtség, kezdődő tüdővész, továbbá gyer-mek-köszorúhurja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyul va.— Egy üvegtelegy ára pecsét és használati utasítással 3 nyelven 50 kr.

Miller övbalsama görcsök ellen

Törvényes vegytani-elemzés szerint 1868. április 8-áról a növényorosság leghasznosabb neméből, a legszorgalmaztatásban kőszítve, erőteljes és üdítő hatású fűgya messzire kiténtetve ismert a gyomor és végbél nyálkásossá, emésztési hiány, gyomor-gyengeség, görcsös gyomorbad, vérhas, puffadás és köhögésköszorú ellen. Ezenkívül legkiválóbb és legerősebb szor hasznos és kimerítő betegségek ellen. Eredeti hor-ganyupakkal, pecsét- és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 ft 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr.

Valódi minőségben a következő rátkárakban kapható: Kolozsvárt való-di minőségben egredili kapható: **Biro János** (régben Engel) gyógyszerészeknél Aradon: Tonnos A. és társa (fizikerekészeknél). Bálóhón: Lebélkv M. gyógyszerészeknél. Bőstercsán: Kelp F. női. Szászvároson: Reckert C. gyógyszerészeknél. Gyula-telehárvárt: Fröhlich F. gyógyszer. Csikseredán: Leicht F. kere-k. Dében: Krömer J. kerek. Fogarabán: Steinburg J. gyógyszer. Hátsegen: Máté B. gyógyszerészeknél. Szebenben: Reissenberger F. A. és Albrecht A. női. Kőzdívásárhelyt: Fejér L. kereskedőnél. Brassóban: Jekelius F. Kugler Ed., Fuhrmann C., Fabich Ed. gyógyszerészeknél és Márton T. és Parr testvérek kereskedésében. Maros-Ludason: Alás An-drásné M. Várárhelyt: Bucher M. kereskedőnél. Medgyesen: Hianz A. gyógyszerészeknél. Seps-Szent-Györgyön: Csattány és társánál. Szászrégenben: Czoppelt H. gyógyszerészeknél. Temesvárt: Pecher J. gyógyszerészeknél. Pesten: Pokorny J. és Édes-kuthy L. fizikerekészeknél.

Dr. Miller moh-növényedve. Egy üvegtelegy ára 60 kr.

Görösk ellen övbalsam. Nagy üveg 1.50, kis üveg 80 kr.

Stein János

könyvkereskedésében Kolozsvárt

kapható:

Les Parallèles ou la Divine poésie
par Brun-Nougarde. Ára 2 frt 28 kr.

BETTINE.

Premier chant d'un poème: Que vous ne liriez peut-être pas tout entier
suivi de Boite a Musique par Bouteau. Ára 2 frt 28 kr.

La Sophistication des Vins

Célération artificielle et mouillage moyens pratique de reconnaître la fraude,
par E. J. Armand Gautier. Ára 1 frt 65 kr.

FATINITZA.

Komische Oper in 3 Akten von F. Zell & Richard Genée. (Musik
von Franz v. Suppé). Ára 50 kr.

Madame Herzog oder die Verschwörung von
Montefiascone.

Komische Operette in 3 Akten von A. Millaud (Musik v. J. Offenbach.)
Ára 50 kr.

Angot die Tochter der Halle.

Komische Oper in 3 Akten von Clairville. (Musik v. Ch. Lecocq).
Ára 50 kr.

Arien und Gesänge aus: Die Fledermaus.

Komische Operette in 3 Akten nach Meilhac & Halévy (Musik v. J.
Strauss.) Ára 40 kr.

Waldhütte.

Illustriertes Familienblatt für Forst- und Waidmänner. I. Jahrgang.
Ára 3 frt.

Gedichte

von Friedrich Volderauer. Á 1 frt 50 kr.

Die wahren Werthe aller österreichischen Lose und ihrer Promessen,

berechnet für alle noch folgenden Ziehungen, nebst sämtlichen Verlo-
nungsplänen und den Tabellen für die Auszahlungen der Gewinne von A.
Kraupa und W. Mallner. Ára 1 frt.

Die Dampfmaschine,

von ökonomischen und praktischen Standpunkte betrachtet von Otto H.
Müller. Ára 3 frt.

Les amateurs d'autrefois

par L. Clément de Ris. Huit Portraits gravés a l'eau-forte.
Ára 13 frt.

Two men of Sandy Bar.

A drama by Bret Harte. Ára 1 frt 4 kr.

Unter Unkraut.

Roman von Ottomar Beta. Á két kötet ára 4 frt 88 kr.

Joachim Heinrich Campe.

Ein Lebensbild aus dem Zeitalter der Aufklärung von Dr. J. Leyser.
Mit einem Portrai. Á 2 kötet ára 9 frt 10 kr.

Adam Smith und Immanuel Kant.

Der Einklang und das Wechselverhältnis ihrer Lehren über Sitte, Staat
und Wirtschaft, dargelegt von Dr. Aug. Oncken. I. Abth. Ethik
und Politik. Ára 3 frt 90 kr.

Piros, mint a rózsá.

Regény. Angolból fordította György Aladár.
Ára a két kötetnek 2 frt 70 kr.

Die Demokratie.

Von Julius Schwartz. Des ersten Bandes erste Hälfte.
Ára 3 frt 90 kr.

A változtatás.

A váltótörvény életbeléptetése és változásokban követendő eljárás szabá-
lyozása tárgyában 1876. évi November-hó 30-kán kibocsátott igazság-
ügyminiszteri rendelet.

Magyarozó szöveggel és tárgymutatóval ellátta Németh Péter Ára 90 kr.

Gyermekhumor.

Rajzok és jellemző vonások a gyermekvilágból. Összegejté Forgó bácsi
Ára 1 frt.

Un député de Paris

par E. C. GREVILLE MURRAY. Két kötet ára 1 frt 95 kr.

Vorlesungen über Geometrie.

Von Alfred Clebsch. Bearbeitet und herausgegeben von Dr. FERDI-
NAND LINDEMANN. Ersten Bandes zweiter Theil. Ára 8 frt 32 kr.

ESSAI

sur le Ministère de Turgot.

Par P. FONCIN. Ára 5 frt 20 kr.

Barbassu nagybátyám.

Regény. Irta Mario Uchard. Ára 1 frt 30 kr.

Molière vizjátékai.

Kiadja a Kisfaludy-társaság. VII. kötet. (A Szeleburdi, fordította Paulai Ede.
A Kelletlenek, fordította Kemény Károly. Scapin csinyei. A Siciliani, for-
ditotta Puki József.) Ára 1 frt 40 kr.

Studien und Kritiken,

von Bruno Meyer. Ára 5 frt 20 kr.

Operakivonatok zongorára két kézre darabja 39 kr.

Portici néma.	Hugenották.	Fidelio.
Romeo (Bellini.)	Orpheus az alvilágban.	Ezred leánya.
Puritánok.	Tannhäuser.	Zampa.
Proféta.	Troubadour.	Vampyr.
Varázs-síp.	Mignon.	Afriai nő.
Norma.	Euryanthe.	Házasság lámpafényénél.
Romeo (Gounod.)	Szerelmi varázssital.	Bűvös vadász.
Czár és ács.	Fra Diavolo.	Pajkos diákok.
Ördög Robert.	Lucia.	Rienzi.
Windsori vig nők.	Zsidónő.	Stradella.
Hamlet.	Hans Heiling.	Faust.
Kömvés és Lakatos.	Észak csillaga.	Alvajáróné.
Sevillai borbély.	Szép Heléna.	Máriha.
Postillon.	Lohengrin.	Granada éj tanya.
Tell Vilmos.	Repülő hollandi.	Nyáregi álom.
Rég-letto.	Tevédő nő (Traviata.)	Figaro.
Fehérruhás nő.	Nőárvéde.	Szép Galathea.
Don Juan.	Dinorah.	Oberon.
Fegyverkovács.	Borgia Lueretia.	

DEÁK FERENCZ EMLÉKEZETE.

CSENGERI ANTAL TÓL.

Elmondott Deák Ferencznek
a m. tud. akadémia által

1877. január 28-dikán tartott
emlékünnepe.

Ára 1 frt.

„VICTORIA” biztosító társaság

Kolozsvárt

(alapított 1865-ben.)

Forgalmi kimutatása:

(1875 dec. 31.)

Összes bevételek kezdettől (1865)—1874 év végéig o. é.	19,606,023 ft. 99.
Bevétel 1875. évben	2,602,042 „ 73.
Összesen:	22,208,066 ft. 72.
Kifizetett károk kezdettől (1865)—1874 év végéig o. é.	6,680,656 ft. 27.
Kifizetett károk 1875-ik évben o. é.	793,469 ft. 47.
Összesen:	7,474,125 ft. 74.
Kiosztott nyeresemény kezdettől 1875-dik év végéig o. é.	439,738 ft. 69.
Évi díj bevétel	1,000,000 „—

Biztosításokat fogad el:

- tűzkárok ellen, (ha villám-csapás által okozottak is) épületekre, gyárakra, készletekre, ingókra stb.
- jégkárok ellen, teljes kártérítéssel;
- az ember életére, minden módozatokban, és közvetiti
- a túlélési csoport biztosításokat.

A folyamatosan lévő szén és gabonakészlet biztosítási időnyre kü-lönösen is felhívják a közönség figyelmé. Biztosítanak, ugyanis tűz ellen mindenféle gabonaneműk, asztalokban vagy csűrökben, úgy takarmányok is szabad ég- vagy fedél alatt.

Nagyobb összegű biztosításoknál, ugy azoknál, kik jégben is biz-tosítottak és káruk nem volt, vagy olyanoknál, kik épületeiket is együt-tesen adják fel — különös kedvezmények nyújtanak.

Tekintettel továbbá azon körülményre, hogy a cséplőgépek haszná-lata naponként általánosabb lett, minek folytán az elcséplés az eddigi-nél gyorsabban történik, a „VICTORIA” azon kedvezményt léptette élet-be, hogy azon felektől, kik gabonáikat géppel csépltetik, egy havi tartamra is fogad el aránylagos díj mellett biztosítást.

Eloszlás után a biztosítás — ha a rakodási hely és idő bejelentetik; a szemre is kiterjed.
Az ügynökségek utasítva vannak, a közönségnek minden felvilágo-sításokkal, nyomatványokkal szolgálni, a biztosításokat felvenni és eset-leges kívánságokat idő bejelenteni.

Központi iroda: Kolozsvárt, főtér 26 szám.

Vezető-ügynökségek: Bécs, Budapest, Grätz, Prága, Szeben.

Fő-ügynökségek: Arad, Brassó, Debreczen, Eszék, Győr,

Kassa, Maros-Vásárhely, Nagy-Becskerek, Nagy-Enyed, Pozsony,

Szeged, Temesvár és Triest.

Vidéki ügynökségek: a birodalom minden jelentékenyebb helységében.

(12)

(7—*)

A „VICTORIA” biztosító társaság 10 éves működése alatt, kötele-zettségek mindegy híven és pontosan megfizetve, bizalommal hívja fel a közönséget, biztosításait jövőre is első sorban ezen tisztán hazai és minden idegen elemtől ment intézet által eszközöltetni.

„VICTORIA” biztosító társaság.